

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență pentru ratificarea celui de-al doilea Protocol de amendare, semnat la București la 24 mai 2024, a Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Chișinău la 20 aprilie 2012

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Prezentul act normativ a fost elaborat la inițiativa Ministerului Apărării Naționale, în baza art. 115 alin. (4) din Constituția României și a art. 19 alin. (3) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele.

2.2 Descrierea situației actuale

Liniile de bază ale relației dintre România și Republica Moldova sunt stabilite prin *Declarația privind instituirea unui parteneriat strategic între România și Republica Moldova pentru integrarea europeană a Republicii Moldova*, semnată la București la 27 aprilie 2010. Acest document a fost implementat prin măsuri concrete, reprezentate de proiecte destinate să faciliteze avansarea parcursului european al statului vecin.

În baza coordonatelor politice majore, marcate de afirmarea caracterului special al relației bilaterale dintre România și Republica Moldova, Ministerul Apărării Naționale (MApN) abordează pragmatic și prioritar cooperarea cu forțele armate ale Republicii Moldova. Scopul acestui sprijin este de a susține vocația europeană a Republicii Moldova și de a-i facilita integrarea în organizații internaționale de interes, prin contribuirea la consolidarea instituțiilor din Republica Moldova care dețin roluri în asigurarea unei zone de stabilitate și securitate la frontiera estică a României.

Potrivit Strategiei Naționale de Apărare a Țării¹ pentru perioada 2020-2024, participarea la proiecte bilaterale de interconectare strategică și susținerea eforturilor statului vecin de a-și crește reziliența se înscrie, printre altele, în abordarea României de a contribui la stabilizarea securitară a Republicii Moldova, cu beneficii directe pentru vecinătatea Uniunii Europene (UE).

¹ Aprobata prin Hotărârea Parlamentului României nr. 22/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 574 din 1 iulie 2020.

În acest context, este notabilă deteriorarea semnificativă a situației de securitate din vecinătatea estică a României, care are un impact negativ direct asupra rezilienței Republicii Moldova, precum și asupra realizării obiectivelor acestui stat în relație cu UE.

Perspectiva subminării orientării europene a Republicii Moldova a fost catalogată drept risc atât pentru mediul de securitate proximal, cât și pentru securitatea națională.

Pe cale de consecință, contribuția României la consolidarea cooperării regionale și a mediului de securitate din imediata sa vecinătate, în baza principiilor europene, este esențială.

În mod concret, pe linie militară, principiile evocate mai sus au fost transpuse într-o cooperare amplă și constantă cu partenerii din Republica Moldova, prin măsuri precum:

- susținerea, de către România, a procesului de transformare a Armatei Naționale din Republica Moldova;

- implicarea României în implementarea instrumentelor de asigurare a sprijinului pentru Armata Națională a Republicii Moldova;

- sprijinirea constantă, de către România, a inițiativelor UE privind reforma sectorului de apărare din Republica Moldova, precum implementarea pachetelor de asistență prin Facilitatea Europeană pentru Pace (*European Peace Facility*), care contribuie la consolidarea stabilității și securității țării;

- cooperarea militară bilaterală în domenii precum: forțe terestre (standardizarea instruirii, instruirea în comun pentru dezvoltarea interoperabilității de acțiune); forțe aeriene (dezvoltarea și implementarea proiectului pentru asigurarea accesului la o imagine aeriană neclasificată, inclusiv o componentă de avertizare timpurie, pregătirea militarilor în folosirea sistemelor antiaeriene, inclusiv prin trageri reale); operații speciale (România și-a asumat rolul de națiune-lider pentru dezvoltarea capacităților pentru operații speciale); cyber; informații militare; medical; arhive militare; topo-geodezie militară ș.a.

În ceea ce privește relația cu UE, parcursul european al Republicii Moldova avansează, ca urmare a deciziei Consiliului European din luna iunie 2022 de a acorda Republicii Moldova statutul de candidat și, ulterior, a deciziei din luna decembrie 2023 de a deschide negocierile de aderare. Contextual, Republica Moldova și-a arătat disponibilitatea de a-și consolida contribuția la misiunile și operațiile subscrise Politicii de securitate și apărare comună (PSAC), demers ce reprezintă o componentă semnificativă a procesului de aderare.

Notăm, în context, faptul că, în baza unui *Participation Framework Agreement*, Republica Moldova participă la misiuni și operații PSAC începând din anul 2014, în special în EUMAM Republica Centrafricană și EUTM Mali, exprimându-și intenția de a contribui și la EUMPM Niger, EUFOR ALTHEA (Bosnia-Herțegovina) și EUTM Somalia. Totodată, acest stat contribuie activ la misiuni ONU și continuă să participe în cadrul KFOR.

Urmare a aprobării, de către Statele Membre, a recomandării Comitetului militar al UE pentru participarea Republicii Moldova la operația EUFOR ALTHEA, Republica Moldova și-a exprimat disponibilitatea pentru implicare în misiunea evocată cu un pluton de infanterie ușoară (compus din 18 militari) și doi ofițeri de stat major. Concomitent, partenerul extern a solicitat MAPN, în cadrul discuțiilor bilaterale la nivel politic și militar,

acordarea de sprijin, fără rambursarea cheltuielilor, pentru participarea contingentului din Republica Moldova la operația evocată.

În baza unei analize de oportunitate, la nivelul MAPN s-a decis că susținerea partenerului extern în cadrul misiunilor și operațiilor multinaționale, inclusiv EUFOR ALTHEA, se subscie obiectivului de aprofundare a relațiilor privilegiate dintre România și Republica Moldova, precum și angajamentului ferm pe care România și l-a asumat cu privire la întreprinderea de eforturi pentru ca Republica Moldova să își consolideze forțele armate, să dezvolte reziliență și să rămână o prioritate pe agenda UE, ca parte a unui proces sustenabil, durabil și ireversibil de aderare.

Astfel, opinăm că, prin participarea la misiuni și operații multinaționale sub egida ONU, OSCE, UE sau NATO, Republica Moldova va deveni beneficiar al unei vizibilități îmbunătățite, își va demonstra angajamentul și disponibilitatea de a se alinia la valorile europene și își va spori expertiza în varii domenii militare.

Concomitent, susținerea de către Guvernul României, prin MAPN, a participării Republicii Moldova la misiuni și operații în cadrul coalițiilor multinaționale, va contribui la creșterea interoperabilității și cooperării dintre forțele armate ale Republicii Moldova și alte forțe armate, inclusiv ale României, dar și la creșterea profilului Republicii Moldova la nivel european și internațional.

Totodată, apreciem că sprijinirea eforturilor unui stat vecin pentru îndeplinirea obiectivului strategic al integrării în UE și al creșterii rezilienței contribuie la consolidarea poziției României ca pol regional de stabilitate.

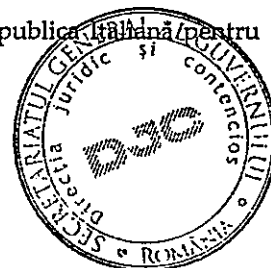
Cu toate acestea, din motive obiective, participarea forțelor armate ale Republicii Moldova la misiuni și operații în format multinațional este, de cele mai multe ori, condiționată de sprijin extern².

Astfel, ca urmare a solicitării de asistență din partea Republicii Moldova, analiza internă de legalitate a relevat faptul că voința Părților de a fi beneficiare ale unei asistențe reciproce concrete, prin oferirea de sprijin de tip financiar, logistic, medical etc., în cadrul misiunilor și operațiilor desfășurate în afara teritoriului național, nu beneficiază de reglementare în legislația curentă.

Pe cale de consecință, în vederea reglementării posibilității Părților de a se sprijini, în condiții de reciprocitate și pe bază de oportunitate, în toate aspectele care țin de pregătirea și participarea la misiuni și operații în cadrul coalițiilor multinaționale sub egida ONU, OSCE, NATO sau UE, a fost identificată soluția amendării *Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Chișinău la 20 aprilie 2012*, ratificat prin Legea nr. 75/2013, astfel cum a fost amendat prin Protocolul semnat la 1 decembrie 2016.

Negocierea și semnarea proiectului de protocol de amendare au fost aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. 81/2024, documentul fiind semnat de miniștrii apărării din cele două state, la București, la 24 mai 2024.

² Evocăm, cu titlu de exemplu, acordul de sprijin încheiat de Republica Moldova cu Republica Italiană pentru participarea în cadrul misiunii UNIFIL (ONU) din Libia.

Demersul ratificării are caracter de urgență din perspectiva participării în comun a forțelor armate române și ale Republicii Moldova la misiunea EUFOR ALTHEA. Proxima dislocare a acestora este programată pentru luna octombrie 2024, termen până la care este necesară intrarea în vigoare a protocolului de amendare anexat, astfel încât întregul spectru de sprijin necesar contingentului din Republica Moldova să poată fi asigurat de partea română. Luând în considerare perioada viitoarei vacanțe parlamentare și, pe cale de consecință, imposibilitatea obiectivă a ratificării prin lege, intrarea în vigoare a protocolului de amendare nu se va realiza în timp util pentru îndeplinirea acestui obiectiv. Drept urmare, pentru a permite dislocarea contingentului din Republica Moldova în luna octombrie 2024, este necesară ratificarea prin ordonanță de urgență.

2.3 Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ, în forma anexată, va modifica modalitatea în care forțele armate ale României și ale Republicii Moldova se vor putea sprijini reciproc, în baza unei analize de oportunitate, de la caz la caz, prin oferirea de sprijin logistic, de transport, financiar, medical și evacuare în situații de urgență, servicii de telefonie și internet, precum și în orice alte aspecte care sunt inerente pregătirii și participării în comun la misiuni și operații în cadrul coalițiilor multinaționale sub egida ONU, OSCE, NATO sau UE.

Proiectul de act normativ va permite evitarea riscului neasigurării sprijinului de care forțele armate ale Republicii Moldova au nevoie pentru a participa la misiunea EUFOR ALTHEA, în vederea creșterii capacității operaționale.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2 Impactul social

Nu este cazul.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4 Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

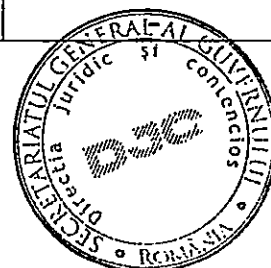
Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

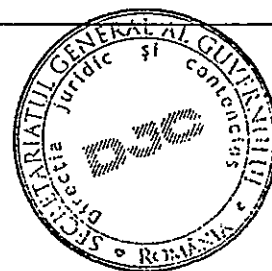
Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
Nu este cazul.						
3.9 Alte informații						
Nu este cazul.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
	2024	2025	2026	2027	2028	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-

b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8 Alte informații Nu este cazul.						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Nu este cazul.						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.						
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul.						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.						
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul.						
5.6. Alte informații Nu este cazul.						
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.						

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Nu este cazul.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Nu este cazul.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ – Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 894/2024; b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - nu este cazul; c) Consiliul Economic și Social - nu este cazul; d) Consiliul Concurenței - nu este cazul; e) Curtea de Conturi - nu este cazul.	
6.6 Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Au fost respectate dispozițiile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare: a) proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Apărării Naționale la data de 17.06.2024.	
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
7.3 Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a: Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu este cazul.
8.2 Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru ratificarea celui de-al doilea Protocol de amendare, semnat la București la 24 mai 2024, a Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind cooperarea în domeniul militar, semnat la Chișinău la 20 aprilie 2012, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

